

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

12 februarie st. v.

24 februarie st. n.

Ese în fiecare duminică.

Redacțiunea :

Strada principală 375 a.

Nr. 7.

A N U L XXV.

1889.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Scândura.

Amicei mele Veronica Micle.

Despicată din desimea brașilor din vârf de munte,
Scândură, ești stăvilarul dintre ași și viitor;
Între vieță și 'ntre morțe ne-indurătoare punte,
Peste care d'o potrivă, calcă ori ce muritor;
Fără drepturi de putere, de mărire, ori de stare,
Tu, îngădui pe ori cine și îl porți în spre mormânt
Și când nici visăm de morțe, tu ne suni în depărtare,
Ne-amintești că noi nu stătem decât bulgări de pământ.
Când speranțe și iluzii peste chip ni se resfață,
Socotind că vecinicia nouă-aicea ni s'a dat;
Tu sosești cu nepăsare, de pe-a omenilor față,
Le iei vëlul ca să-și vedă golul cel nemăsurat!

Ranguri, frumuseți și lauri, tu le-aduni și numa 'n tine
Se închide totă mintea peritōrei omeniri;
Scândură, tu ești limanul de odihnă și-ori ce bine,
Căci cu tine-și dau sfârșitul uriașe pregătiri!

Când greoi țărina cade pe sicriu ș-a gol resună,
Noi ne măgulim și credem, că prin morțe dobândim
Vecinicia cu-altă vieță, mai tihnită și mai bună;
Nu de geaba regi ai lumii de a pururi ne numim.
Inședar zidim speranțe, ne clădim o nouă vieță,
Candela ce-i stinsă-aicea, mai s'aprinde undeva?
Peste sufletul ce piere e întinsă-o negră cetă,
Florilor în primăveră le e dat a s'arătă!

Inse noi ce stăm în lume, despărțiți pe neam, pe clase,
În pământ vom rîde vecinic, trist, ori vesel, mare, mic,
Acolo vom șci că stătem toți din carne și din oșe
Și că viermele e rege, éra omul un nimic!

Smara.

Nenea Sandu.

— Copie după natură. —

La serbătorile mari, se luase obiceiul ca toți preoții și notabilii orașului să viziteze pe Prê sființia sa arhierul. Acesta le dădea obiceiuita binecuvântare, și după ce schimbă cu fiecare câteva banalități, îi mai binecuvântă odată, și se retrăgea din salon în chiliuța sa. Printre vizitatori era și un ôrecare dascăl de copii. O! pe acesta nu-l voi uită nici odată. Uite, pare că încă îl ved, cu

pêrul lui cel lung și castaniu, cu pălăria lui de păslă môle și lată în păreți, cu barba în furculiță, cu surtucul până după genuchi și cu bastonul lui cel nodoros și gros.

*

Nenea Sandu Zbârcioc, — așa se numia — nu era om de talent. Cel puțin așa spunea lumea care-l cunoșcea. Dar, spre nenorocirea lui, îi intrase în cap o idee foarte primejdiosă; una din acele idei, care decă se incuibază într'o căpățină reu alcătuită, te pomenești într'o bună dimineță că în loc să ducă la glorie pe stăpânul căpăținei cu ideea, îl duce séu la spitalul de nebuni, séu devine obiectul glumelor societății în care trăește. Ce vrei!... Este o adâncă filosofie de a te coborî în tine însuși, de a pētrunde până în cele mai ascunse încrețituri ale spiritului și înimei tale și apoi, după ce te-ai cernut și mai cântărit cu nepărtinirea celui mai desinteresat și mai strașnic critic, să-ți poți dice cu convingere: — «Asta este vocațiunea mea! Pentru asta sînt bun; pentru trêba asta nu sînt bun!» Dar nenea Sandu Zbârcioc nu ajunsese cu filosofia până acolo. El pățise întocmai cum pățesc mulți din preinșii ômeni mari cari nu ș-au cunoscut nici odată aptitudinile firești, dar cari au vrut, voesc și vor voi de-a pururea să transforme în fapt cu ori ce preț macsimă: Voesc și vei puté.

*

Și dascălul Sandu voiă, nici mai mult nici mai puțin, să vorbescă cătră mulțimea norodului: adică să fie cocoțat sus pe tribună, și să aibă înaintea sa o sumă de părechi de ochi care să-l privescă cu gura căscată și tot atâtea părechi de urechi care să-l asculte. În scurt, bietul om doria să fie orator și mai mult nu. Deci, pentru ca să atingă acesta nobilă năzuință a spiritului seu, el se puse pe lucru: încep să citescă și și nôpte; îl vedeai de-a pururea cu câte un volum la subțioră, plimbându-se prin grădina orașului, cugetând, citind, séu oprindu-se pe loc și privind înălțimele copacilor, ca și cum ar fi zărit, reslătită prin frunziș, vre-o idee frumoasă, sănătōsă, elegantă și plină de farmec ademenitor. Une-ori vorbiă tare dinaintea copacilor, gesticulând cu o aprindere ciudată. De l'ar fi vêdut cineva în acele minute ale rezvătirei duhului, de bună sémă că l'ar fi luat drept vr'un nebun, séu cam așa ceva. Dar ce-i pásă lui? Te vedeai trecând și el nici habar n'avea. Pentru dânsul copacii erau niște ascultători docili, niște ființe superiōre omului, și acesta pōte pentru că copacii primiau fără replică tot ce le îndrugă neica Sandu Zbârcioc.

*

— »Sandule! Sandule! A spune de pe rost, inaintea unor obiecte neinsuflețite, bucăți sfiorătoare de prin autorii bisericești, nu va să dăcă că ești un orator; asta nu e de ajuns; trebuie să te încerci a înșiră d'alde astea și inaintea oamenilor... Și atunci...»

Așă îl povățul gândul ispitei și al mării deșerte, și într'o di, cam pe sub sēră, el își puse pālăria pe cap, își luă bastonul seu cel nodoros și gros, și purcese cătră locuința întreprindătorului de pompe funebre, — un fel de cioclu en chef.

— Ce-i porunca, nene Sandule?

— Ascultă, kir Stamatopulos; când va muri cineva, să întreb pe cei din familia lui, că de doresc să se citescă vr'un logos la biserică intru cinstea și pomenirea repositului, apoi este un ore-cine, care se pōte însărcină cu asemenea sarcină durerōsă. De vor primi, să me recomanți pe mine. Eu me pricep la treburi d'astea. Auți?... Nu cer mult... După ipokimen... Dela trei până la deuce galbeni... Pricepi?... Căștigul pe din doue...

— Fii pe pace, nene Sandule.

Și nenea Sandu strînse mâna cioclului, și plecă din casă murmurând: — La anvon de-oamdată, pentru ca mâne, poimâne... țop! la tribună, țop la deputație.

Și ochii visitorului nostru străluciau ca două mărgăritare negre; și cum ajungea în odaia sa din ulița Cicărak, se punea pe citit, și citia pe bietul Bossuet, tradus de vlădica Scriban, de credeai că are să-l sōrbă dintr'o înghițitură.

Așă a urmat el multă vreme, la începutul carierei sale de panegirist funebru. Jupănesa Safta, gazda lui, îmi spunea adesea că el se incuia în casă de cum se inseră, și invetă deorostul bucăți de prințoți autorii bisericești. În timpul zilei, după ce ieșia dela școlă, colindă toate cafenelele și localurile publice.

Primele căutături ce acordă el acolo, erau pentru mese și părăți; și indată ce ochia vr'un bilet cu cruce negră incadrat în dungă, se repeđia ca un uliu la el, se uită la numele celui ce se mutase în locașurile dreptilor, și în întemplantarea când repositul făcea parte din cei groși la teșilă, dascălul Sbărcioc eșia repede din acel local, și-și îndreptă pașii cătră locuința lui kir Stamatopulos, cioclul. — Acı făceau tērgul. Iși intindeau mâna unul altuia, și se despărțiau, — unul ca să pregătescă alaiul ingropăciunei, ēr celalalt ca să ticluiescă logosul ad-hoc.

Nu vom intră în analiza cuvintelor sale de laudă. Vom spune numai că ele nu erau decât un fel de înădituri. Cășăpiă când pe »Ilie Miniat« tradus de popa Cozma Moșescu, când pe »Joan gură de Aur.« Uneori se năpustiă asupra papistașului Bossuet, și îi imprumută crâmpeie din renumitele sale »Oraisons funebres.«

Sermane umbre! de câte ori nu veți fi tresărit în giulgiurile vōstre, cuprinse de o mănție sfântă! De câte ori nu veți fi suspinat, privind din înălțimea cerului, batjocorirea ce se făcea muncii vōstre sfinte, ideilor vōstre mărețe, stilului vostru sublim, limbei vōstre vigurose!...

Dar ei erau pré departe, și nenea Sandu n'avea să ducă grige de niște umbre de pe cea lume, care nu puteau să-și reclame drepturile de paternitate asupra crâmpeielor ce-și apropiase casapul operilor lor. Ș-apoi! Cine ar fi bănuit că ele aparțineau altuia decât talentului lui Sbărcioc? Și decă s'ar fi ispitit vr'un hătru să o facă, acēsta nu putea să-l dea de gol, pentru că panegiristul nostru, indată ce își citia discursurile în anvon, le dădea flacărilor, așă că nu mai remănea altă urmă de ființa lor decât

puținele vorbe ce tristul ascultător va fi putut culege din sbor, pe când el, Sandu Sbărcioc, tună din înălțimea anvonului.

Afară de asta, ticlulitorul de cuvinte jalnice, nu ēră ispitit de dorința deșertă de a-și vedē panegricele tipărite în gazete ori broșuri, — Dōmne fe-reșce! Intr'un cuvēt, dascălul Sandu ēră un om cu bună chibzuielă; se feriă de cursă ca șōrecele și fugiă de tipar ca dracu de tāmăie.

Măre! că mândru mai ēră el, cu un sfert de cēs mai nainte de a-și ticnē cuvētarea! Pe toți aceia cari îl incungiurau din întemplantare, îi priviă cu ochiul trufaș al omului superior și cu acea mulțumire sufletescă, de care nu este capabil decât pōte numai negustorul ce ș-a plătīt scadențele polițelor.

Când dedea popa semnalul, ēră o plăcere să te uiți la nenea Sandu cum se urcă a lene pe treptele anvonului, și cum odată cocoțat colo sus, își scolea foile și începea a-și declamă logosul, cu un glas pe nas, tărăgănat, dar în al cărui timbru ēră ceva metalic, plângētor, de te atingea tocmai la rărunchi. O! decă ț-ai fi aruncat în acele minute ochii în prējma tribunei sacre, de sigur că ai fi zărit mai mult decât o lacrimă picurând de alungul obrazului vr'unei babe gārbovite de povara vērstei.

Dar se cuvine să mărturisim, că decă vorbele ce isvoriau din gura sa erau alese, rari și cu bună chibzuielă când le citiai, apoi nu ēră tot așă când ēră vorba să rostescă ceva în fața unei mulțimi. Dracul șcie!... O timiditate negliōbă îl apucă, și nu ēră în stare bietul om, să glăsuiescă nici măcar de ce vorbe.

Și cu tōte astea, se părea că o voce tainică îi șoptiă la ureche unele ca acestea: — »Nu vei fi nici odată ceva, de nu te vei încercă să ții discursuri improvizate.«

A improvisă! etă ținta la care ochiă el. Acēsta idee prinse adānci rădēcini în creerul seu, se cōpse pe ți ce mergea și avū de rezultat a incredință pe nenea Sandu despre micimea sa oratorică.

De câte ori l'am vēđut oprindu-se din drumul seu! Atunci el punea mâna pe frunte; după aceea ridicānd-o amenințator, purcedea cu repeđiciunea unei mașini cu abur, lovindu-se în piept cu toți trecătorii, și imprăștiind în imensitatea vēzduhului acēstă esclamație! — A improvisă ori a nu fi nimic!

Vini inse o vreme când putū să pună la încercare pretinsele sale daruri retoricești. Asta ēră într'o ții de ērănă, cu privilegiul ingropăciunei unui om bogat.

Deja repositul ēră aședat pe o mesă lungă în mijlocul bisericei. În giurul lui ođraslele numeroșe ale familiei sale, imbrăcate în vestminte cernite, vērsau lacrimi de durere, sēu cel puțin suspinau din gură. În prēja familiei, lumea vinise cum se vine la mōrtea bogatului. La piciorle celui odihnit pentru vecie, un sfeșnic incărcat cu făclii aprinse își restrāngea lumina lui gālbăe peste bărbile albe și lungi ale popilor rīnduiți rōtă în fața altarului, care în frunte cu pré sfinția sa arhiereul, aveau aerul unor senatori romani. Ca și aceștia, servitorii altarului erau gata să se jertfescă pentru... sufletul celui ce trecuse în lăcașul veciniciei, adică în acel locaș plin de verdētă, unde nu este nici intristare, nici durere, nici suspin, ci vieță fără de sfērșit! În străni o pāreche de psalți cu nasul roșu — roșit pōte de vr'o metēhnă ce se practică în deobște, în intunericul și taina nopții — cāntau pe glasul al optulea renumitul psalm: »Fericiti sūnt aceia pe cari i-a primit Domnul în sinurile dreptilor!« cu un glas nasal, inse cu acea

bună cuviință impusă de înfătoșarea preș sfântului arhiepiscop.

*

Dar decă din întâmplare, ț-ai fi luat ochii dela această priveștițe solemnă; decă ț-ai fi cufundat privirea într'un colț intunecos al locașului dumnezeesc, ai fi putut zări pe nenea Sandu, care, — aședat pe un scaun șchiop cu degetul arătător dela mâna dreaptă spriginit de o lature a frunții, — cugetă la improviata sa, ér cu cealaltă mână gesticulă și într'o parte și într'alta, ca și cum s'ar fi silit să convingă un punct al podelei, cătră care își avea, in acel minut de meditație, ațintită privirea sa de vererită.

— Ce face omul acesta? întrebă unul.

— A inebunit Sandu, prietene? întrepuera altul.

— Sermanul om!... L'am pierdut și pe asta! murmură un moșneg clătinaând din cap.

— Nu știți ce spuneți, replică altul mai pëtrunșător la minte! nenea Sandu va rosti cuvântul... un cuvânt improvisat... Pricepi?

Și toți dădeau din cap cu neincredere; și toți se priviau unul cu altul cuprinși de mirare; și toți își plimbau privirea dela întrevorbitorul seu la meditatorul Sbârciog, și se perdeau prin mulțimea poporului, ori ascultau cântările pogrebaniei.

*

In sfârșit minutul sosi!... Vlădica glăsui un vozglas scurt, care nu era alt ceva decât semnalul obișnuit precum că panegiristul voiă să-și începă cuvântul seu de laudă.

Toți cu toți își purtară privirea cătră amvon. Un om se găsiă cocoțat acolo sus, cu mâinile intinse pe buza anvonului, cu căutătura plutind deasupra capetelor jalnicilor ascultători, și cu figura sa afeată de o ôrecare espresiune de induișare. Acest om Pați recunoscut: era Sandu. După ce făcū una din acele cruci enorme ce numai popii sânt capabili să facă, el tuși de trei ori, își șterse cu basmaua o lacrimă ce-și inchipuia că esistă la cōda ochiului seu, și suflându-și cu șgomot nasul, se întorse cu fața cătră corpul miniștrilor altarului, și strigă cu un glas tremurător, trăgănat, aceste cuvinte! tot așa de banale ca și »bună dimineța, prietene:«

— Preș sfînțite stăpâne! Cinștiți părinți! Triști ascultători!

O tăcere adancă se statornici printre lume. Tôte frunțile se ridicară, tôte privirile se concentrară ca printr'o vrajă spre amvon, tôte urechile se ciuliră la aceste vocative.

Dar ce se întâmplă ôre in șirul ideilor lui nenea Sandu? Pentru ce această turburare se zugrăvește pe obrazul seu purpuriu?... A! étă-!... Își pune mâna pe frunte, ca și cum ar vré să-și readune ideile, amintirile, frumoșele frase ce alcătuisse pôte când era colo, in colț, aședat pe scaunul seu cel șchiop. In sfârșit étă că gura i se descleștează, ochii îi scânteiează, mâna lui se intinde in afară de amvon... El indică pe mort și pe catafalc... Are să vorbească... Tăcere... Să ascultăm cu bună cuviință.

Tăcerea se făcū din nou, o tăcere lungă care plictisă grōznic pe preș sfînția sa archiereul.

— Triști ascultători!... mormoiă panegiristul, — Triști ascultători! repetă el cu mai mare lărie. Reposatul ce aveți astăzi inaintea ochilor »voștri...« inaintea ochilor »dumneavōștră...« Reposatul, cum țic, trăiă ieri o! da; ieri trăiă. Dar astăzi? O! astăzi este mort....

Urmă eraș o tăcere scurtă.

— Reposatul, precum spusei, astăzi a murit; și ieri... ieri trăiă!

După aceea Sandu Sbârciog, incrucișându-și mâinile pe piept, aruncă o privire de adancă măhni-ciune peste capetele privitorilor și adăogă: Deci o! ômeni buni... Ce e lumea asta!! Ptiu! fire-ar a dracului să fie!!...

Și interjecțiunea Ptiu! era insoțită de una din acele tifle desprețuitoare care era peste puțință să nu provôce o indignațiune ciudată printre cei de sub amvon. Și in adevăr, o șopotelă ameninșătoare se stérni printre popi, printre rudele mortului și printre ascultători. Toți murmurau, toți ameninșau cu pumnul pe cel din amvon, toți își manifestau ciuda lor concentrată.

Vlădica se roși ca un rac. Preș sfînția sa clătina grōznic cărja sa archiepiscopescă, și-și insoți gestul seu ameninșător, de aceste vorbe strivitoare: — Jos! jos! dă-te jos de acolo, becisnicule!

Dar Sandu nu se mai zăriă in amvon. Ce se făcuse?

*

Cântările inmormântărei se sfârșiră. Reposatul, insoțit de alaiul cu care intrase in biserică, ieși in sunetele unei muzici funebre, pentru a fi petrecut la cea din urmă locuință a sa, la cimitirul dela marginea orașului. Acum biserica era golă. Un paracliser o mătură mormăind pe un glas de psaltichie troparul sfântului Lavrentie.

— O pății cât de bună?... strigă un glas înăbușit ce se părea că vine din podul bisericeii.

Paracliserul se oprī din măturat, tăcū din cântat, și se uită in dreapta și in stânga, dar nu vedū nimic. Apoi se uită pe sus, și zări in fine un om, — un fel de arêtare ciufulită, — care se coboriă din amvon cu obrazul abătut, cu mâinile tremurând, cu gura bolborosind cuvinte intrerupte. — Era nenea Sandu.

Sermanul panegirist!

Paracliserul se uită lung la dēnsul, pricepū starea vrednică de plâns in care se găsiă, și-și căută de trebă.

— Mai bine să fi avut sōrta ereticului Arie. luptătorul de Duh! murmură Sandu rădicându-și mâinile cătră cer, și purreșând spre casă, cu pâlăria indesată pe ochi și cu gulerul paltonului rădicat... Și cu tôte astea, ce dracul! meditase bine »logosul!...« Dar nu știu cum se făcū, că din minutul ce rostii cele dintēi cuvinte, mintea mi se rătăci, capul mi se invêrti, ideile îmi periră, planul ce mi-l tieluisem coela in creeri, se spulberă din spiritul meu intocmai ca praful ce spulberă vântul de pe fața pământului... Nu; nu vedeam nimic, nu mai pricepeam nimic și pace! Dar ceea ce me miră și mai mult este dobitocia ce indrugasem... Așă dar, adio carieră presărată cu lauri! Adio amvon! Adio tribună publică!... Adio im-pro-vi-sa-ți-u-ne!

Și pașii sei se iuțiau; și mărginile late ale pâlăriei sale neapolitane se clătinau de vânt, avēnd aerul unui om care dă din cap cu induișare, la vederea unei dureri mari.

*

De atunci, ori de câte ori se întâmplă să primescă propunerea de a țice vr'un »logos« la morți, nenea Sandu se oprește pe loc, sprincenile i se in-cruntează, fruntea i se posomorește și gura sa se deschide pentru ca să întrebe cu un glas tremurător, dar aprôpe stîns:

— Me rog de iertare... Cuvântarea va fi citită ori improvisată?

— Citită... Dar decă vrei...

— O! nu. Va fi ci-ti-tă!

La o margărită.

Salbă fl6re de câmpii,
Cine m'a iubit tu știi,
O fetică, ca și tine,
Mândră, dulce pentru mine.

Am trăit ca doue flori
Spațiu scurt, cât și un vis;
Dar cu voie și suris,
Cum trăesc alți rare ori.

Ea s'a dus. N'a mai venit!
S'a dus într'o lungă nopțe,
Fără vorbe fără șopțe . . .
Ore să me fi iubit?

Fericirea-mi ai vădūt-o,
Veți acum și al meu dor.
Nu plânge și tu, iubit,
Că me duc și voi să mor.

Uscă-ți roua lucitoare
Unde fața-mi oglindesc;
Să nu aște cer și s6re
Cătă jale eu jălesc.

Budapesta.

Alma.

Istoria unei barbe.*

— După Adolf Kohut. —

Venezia in 15 april.

Sunt abia de trei zile căsătorită și deja mai avută în esperință.

La dejunul de astăzi, când Leo voiă să me sărute, me împungea ceva în față — erau țepușele barbei lui ce creșcea! Privesc la bărbatul meu, observ spre marea mea surprindere, că fața lui până acuma netedă, sēmēnă a fi o rădēt6re; și din toți porii de pe față, țepușele își arătau capetele lor.

— Leo, diceam indignată, tu nu te-ai ras deja de doue zile. El se aplecă zimbînd cătră mine, — o, da el p6te zimbî f6rte amabil! — me îmbrăș6șă și me întrebă glumind:

— Așă dar, Victorino draga mea, nu-ți plac astfel?

— Sigur nu ca ras neted. Astfel ești urit!

— Eu-s urit? întrebă Leo.

— Crede-me, f6rte urit, te asigur!

— Hm! te-ai măritat tu numai pentru frumusețea mea?

— Sigur că și asta a contribuit ceva; mândria mea eră ofensată, decă bărbatul meu n'ar avē dreptul să se numescă om frumos.

Leo ridea în hohot, și luând o oglindă în mână să privească în ea, me tachină mereu.

— Aude soro, eu nu-s tocmai așă de urit. Din contră. — Da! ba încep să-mi plac mie singur. Un tinēr chiar frumos îmi priveșce din oglindă.

— Eu în privința acēsta sūnt cu totul de altă părere, și sper, că mai mult vei voi să corespunđi gustului meu decăt gustului teu.

Lingușindu-me pe lângă dēnsul îi țisei:

* Sub titlul »Istoriū curioșe« a publicat Adolf Kohut un tom nou la Weling în Berlin, care conține istoriū umoristice din t6te țērile. Una din cele mai alese e și acēsta.

— Te rog Leo, dragul meu, mergi la friseur!

Eu îmi inchipuiam că el de sigur după rugămintele mele numai decăt va sări la mine și sărutându-me va alergă la cel mai de apr6pe Figaro, ca într'un sferț de oră să rent6rcă cu fața netedă ca oul și apoi aruncându-se la picior6le mele entusiasm, să esclame:

— Poftim, scumpa mea. Dorința ta mi-a fost poruncă!

Inse ce să veți! Leo e astăzi într'o dispoziție neexplicabilă, — ochii lui lucesc mișeșce; se n-gâmfilă domnia lui! — O! el nu grăbeșce la friseur, nu, ci pe semne are de gând să mai p6rte vre-o câteva zile barba lui țepuș6șă.

Abia de trei zile e bărbatul meu, și deja nu-mi mai implinesce dorința mea! — Așă de grabă să fi uitat el t6te obiceiurile dulci din timpul logodnei n6stre? Să fie adevērat, că 'n bărbat, în momentul ce a primit cuvēntul »da« se strămută t6te simțurile gingașe și delicate? Am ajuns să me conving d6ră, că timpul de aur al unei femei ține numai cât e logodită? Că numai atunci e bărbatul atent, delicat, ascultător și supus! Să fie adevērat, că căsătoria — chiar și cea mai fericită — nu e alta decăt o luptă între doue naturele inamice? Cine inse ar fi așteptat asta dela dēnsul? O, el părea a fi așă de slab și de plecat!

Florenza 20 april.

Până am stat în Venezia, n'am amintit nici un cuvēnt despre barbă . . . Voesc să aștept, să văd ce va incepe dēnsul, va simți el 6reși care remușcare și în fine totuș se va rade . . . Dar zădarnice au fost speranțele mele. Leo nu posede remușcare, barba lui creșce din zi în zi — fața lui tot mai țepuș6șă . . . Adevērul e: că Leo nu voieșce să me asculte, ci demonștrēză contra mea! Barba asta crescēndă e o declarațiune de reshoi contra domniei mele. O! Minco, Minco, tu ai avut dreptate când me sfătuiai ca să fiu cu băgare de sēmă față de Leo; dēnsul nu e omul acela, carele își va umili voința sa față de voința soției sale; sub masca purtărei galante, aședate și vesele, ascunde un caracter despotic! Minca, amica mea me sfătuiă, că încă în timpul logodnei să-l invēț a se supune, atunci merge mai ușor . . . Mult ne-am presocotit noi cum să începem . . . Minca a imblândit bărbatul seu prin desvēțarea d'aș mai legănă piciorul. Bărbatul ei adevă avea obiceiul neplăcut, că ori când ședea își încrucia picior6le ș-apoi pe cel deasupra îl legănă ncontinuu. Minca îl rugă să se lase de necuviința asta, care pe ea o enervēză. Arthur inse cum uită, din nou incepea a legănă cu piciorul . . . Minca momentan îi aruncă o privire muștrăt6re . . . privirile lor se intēlniau . . . și piciorul s'a liniștit. În modul ăsta, Minca a invēțat pe bărbatul ei să asculte pe semne — până în sfērșit l'a putut cu totul stăpăni.

— Dar Leo nu legănă cu piciorul, — i țisei eu. Minca la moment îmi replică:

— Mon dieu! Fii sigură că și el va avē vr'un cusur; d. e. va lumă. — Ei, și tu trebuie să-l desvēți dela cigarette . . . ah! Victorino știi ce? — Tu trebuie să-l indupleci să-și radă barba!

Eu priviam spēriată la amica mea: ce ideie gr6znică! Barba lui Leo e un adevērat cap d'operă al naturei: așă frum6șă, m6le ca mătasa și . . . impunăt6re! Și cât îi stă de bine! El e cu barbă mult mai frumos decăt fără ea!

— Asta n'o pot cere dela dēnsul, respunsei eu.

— Bine, dar atunci trebuie să și resignēți d'a fi capul căsii.

— Ei, și ce? Eu și așă nu-s ambițioșă de a domni, țisei eu; Minca inse nu se p6te liniști cu una cu

MOȘTENITORUL DE TRON RUDOLF PE CATAFALC.

doue. Incepù să-mi esplice, că femeia trebuie să conducă pe bărbat, nu din pricina ambițiunii de a domni, ci pentru a susține pacea casnică — că altcumbărbatul se neglijează, se lasă a fi influențat de camereații sei și în sfârșit se poate naște din el un vagabund; rămânând inse totdeauna sub influința binevoitoare a soției sale, atunci n'ai să te mai temi de densul.

— In fine, dicea Minca, prin jertfa asta poți să afli dela mirele teu că într'adevăr te iubește séu nu.

Am ascultat-o. Sub pretextul că mie nu-mi place să-l văd cu barbă, am rugat pe Leo să ș-o radă și el mi-a adus jertfa asta. După banchetul de nuntă, când m'a petrecut Minca la gară ca să plecăm spre Italia unde să petrecem lunile de miere, pe drum mi-a suflat în ureche:

— Fii precaută, ca Leo să nu se rentörcă cu barbă!

Ca și când ar fi presimțit viitorul!

Florența 21 april.

Posițiunea mea e una din cele mai critice. Ce să încep? O femeie își poate realiza voința sa față de bărbat in trei feluri: prin sfadă, lacrimi séu impunere, — eu nu știu de care armă să me apuc, căci inima nu me lasă la nici una; — ei! mai bine a fi să las după voința lui Leo — să-i crească barba lungă după placul lui! Inse Minca... Par că-i văd fața zimbînd satiric. O aud deja, — privind barba apoi la mine, — dîcînd într'un ton tras și batjocoritor: »Ah! Leo eră e cu barbă?« Me tem inse să nu pierd influența asupra bărbatului meu și cu ea bărbatul... A! Trebuie să fie!.. El trebuie să-și radă barba, me gândiam, după ce am admirat Madona dela Sedia, și eram pe cale spre piazza della Signora, la o ospătărie unde voiam să luăm dejunul.

In momentul acesta observai într'o îndepărtare de vre-o dece pași o officină de barbier. Me oprii locului și îi dîsei:

— Leo, dragul meu!

— Ce dorești tu, scumpa mea?

— Știi bine că de când am plecat din Venezia, n'am mai amintit nici un cuvînt de barba ta. Tu susțineai că eu te iubesc numai pentru că ești frumos; acum pöte că te-ai convins de contrarul; va să dîcă acuma nu te mai impedează nimica ca să te...

I arătam »officina de barbier.«

— Acuma nu avem timp, sînt flămînd ca un lup, imi respunse grăbit.

— Cum poți să te areți pe stradă așa de neglijent? îi dîsei iritată.

— Las' soro, nu me cunoșce nime aici; eu călătorese incognito, — replică el rîdînd.

Rîsul lui m'a infuriat.

— Bine! eu nu voi merge cu tine la dejun, până ce nu te vei rade.

Leo mi-a respuns förte scurt, că imi va trimite dejunul in odaia mea.

Și așa s'a și întemplat. Spre ciuda mea — m'a condus îndărăt la hotel in odaia mea, și el s'a dus in restaurație; mi-a comandat dejunul și eu trebuiam să dejunez singură. O, dîle de miere, o voiajii de nuntă! cum mi le inchipuiam eu odată!

Genua 26 april.

La cină ș-a comandat Leo champagner, și el singur a stors sticlele. Fiind singuri, me îmbrătoșă... inse eu imi acoperii fața intorcîndu-me dela densul.

— Ce faci tu scumpo? întrebă el mirat.

— »Scumpa« ta n'are poftă să sărute o față țepușoasă! îi respunsei hotărît.

— Eră istoria barbei!

— Da, eră, pentru că nu te rađi!

Trebuie să fiu vorbit într'un ton förte energic, că Leo devenise gînditor, priviă serios, apröpe supërat la mine, ca și când voiă să-mi citescă din ochi. Eu nu mai ridicam privirea... Dar el la moment devenise er' vesel, răsăfat și strigă:

— Intr'adevăr, ai puté tu să te hotărești ca să nu me săruți, până ce nu-mi voi luă de ajutor un Figaro?

— Da, sigur!

— Bine dar! o să jertfesc barba mea frumoasă; — acuma inse sărută-me; me rugă densul.

— Te vei ține de cuvînt? — îl întrebai eu bucuröasă.

— Deja mîne diminéță!

Leșinam de bucurie. Nu m'a fericit invingerea, nici fapta, că Leo imi este supus, — ci convingerea că me iubește, me iubește adevërat! O ce om bun, nobil e bărbatul meu! El me iubește — va să dîcă — el stă încă sub influența mea, — eu nu-l voi pierde — voi fi precaută să nu se strice! Și totuș nu-l voi lăsă să simte puterea mea asupra lui și deosebit să nu se observe cumva că-l stăpănesc: când vom rentörce acasă, din parte-mi din nou pöte să pöte eră barbă!

M'am aruncat in brațele lui sărutându-l lung și dulce și astfel ne-am împăcat... O, ce dulce e împăcarea!

(Incheierea va urmă.)

Elena Dobrin-Radulescu.

Visul din punctul de vedere fiziologic.

V Felix Hément, inspector general al invățămîntului primar, a comunicat Academiei franceze de științe morale și politice, in ședința-i dela 14 ianuarie, un studiu asupra acestei interesante cestiuni.

Cea mai mare parte de vise, dîse densul, sînt inchipuiri confuze, incomplete și desordonate ale evenimentelor sevërșite in cursul dîlei séu niște gîndiri cari au străbătut spiritul nostru. De aci conchide, că nimic nu s'ar puté presintă prin vis, care să nu fi esistat in realitate. Visul este un ecou al simțurilor și cugetărilor păstrate de memorie.

Stabilindu-se odată acestea, se înțelege de sine, că orbul de naștere n'ar puté visă vr'o culöre, și că surdul-mut din naștere de asemenea n'ar puté visă vre-un sunet.

Dl Stricker, din Viena, pare a afirmă contrarul într'o publicațiune recentă.

Acésta dete dlui Felix Hément ocașiunea de a controlă, din indoitul punct de vedere teoretic și practic, opiniunea opusă.

El studiă cu dl Mosso, savantul profesor dela facultatea de medicină din Turin, comunicația sîngelui in creer, in timpul când omul este deștept, când dörme, in stare de sănătate séu de bölă, etc.

Se constată că in timpul când omul este deștept, circulația sîngelui aduce elementele nutritive necesare vieței animale și vieței vegetale; dar, in timpul somnului, acésta din urmă predomină și persistă singură. Creerul nu este nici odată într'un repaos absolut, cu töte acestea activitatea cugetărei este variabilă și pöte fi suspendată pentru câteva momente. Creerul nu lucrează in întregimea sa neincetat; el este,

asă dîcînd, un organ compus, ale cărui elemente nu intră d'odată în acțiune, nici cu o egală intensitate. În tot cazul, creerul n'ar putea să inventeze, el își aduce aminte în vis. Regiunea care este sediul voinței nu este udat în momentul deșteptării în același timp ca celelalte părți, și eță pentru ce visul este desordonat, fără direcție.

Di Felix Hément a făcut cercetări în privința viselor surdo-muților; el s'a asigurat că viséază semne séu simulaeru de vorbă, după modul cum au lost instruiți, dar nici unul nu viséază nimic din ceea-ce nu șcie, din ceea-ce n'a audît.

O poveste persană.

Di Anatole France, într'un articol publicat în diarul „Le Temps” asupra dlui Thiers ca istoric, povestește următoarele:

Când tinêrul principe, discipol al doctorului Zeb, urmă tatălui seu pe tronul Persiei, chemă pe toți invêțații din regatul seu și instruindu-i le dîse:

— Doctorul Zeb, profesorul meu, mi-a spus că suveranii s'ar espune la mai puține greșeli decă ar fi luminați de esemplul trecutului. Écă pentru ce voiesc să studiez analele popórelor. Ve ordon să compuneți o istorie universală și să nu neglițiați nimic pentru ca ea să fie completă.

Invêțații făgăduiră și se puseră îndată la lucru. După treiđeci ani, se presintară înaintea regelui urmați de o caravană compusă de 12 cămile încărcate fiecare cu câte 500 de volume.

-- Dlor, dîse regele. Ve remăi fôrte indatorat, dar sînt pré ocupat cu afacerile guvernului. De altă parte pe când dvóstre ați lucrat, eu am veghiat într'una, și presupunênd chiar că am să mor plin de viéță, nu pot nedădui să am încă timp să pot citi o istorie atât de lungă. Binevoiți deci a-mi face din ea o prescurtare.

Academicianii lucrară încă 20 ani, apoi aduseră regelui 1,500 volume pe trei cămile.

— Sire, dîse decanul cu o voce slabă atât din cauza muncii cât și a vârstei, écă noua noastră lucrare. Credem că nu am omis nimic esențial.

— Se pôte, respunse regele, dar mai scurtați-o încă, și nu întârđiați mult.

În adevêr, că ei întârđiară atât de puțin, încât nu se întórseră decăt peste 10 ani și de astădată numai cu o singură cămilă încărcată cu 500 volume.

— Me măgulesc fôrte, dîse decanul, că am putut prescurtă cât se pôte mai mult.

— Nu indeajuns, respunse regele. Sînt la sfêrsitul vieții mele. Prescurtați, decă puteți, cât mai mult, pentru ca să șciú mai nainte de a muri istoria ómenilor.

Peste 5 ani se vêđu decanul trecênd pe dinaîntea palatului, mergênd în cărji și ținênd de căpăstru un măgăruș, care ducea pe spinare-i o carte mare.

— Grăbește-te, îi dîse un ofițer, regele este aprópe să mórá.

— Într'adevêr, regele eră pe patul seu de móрте. El privi pe decan și cartea lui cu o privire stinsă, și-i dîse oftând:

— Așá dar voi muri fără ca să șciú istoria ómenilor!

— Sire, respunse decanul, aprópe tot atât de muribund și dênsul, voi să o resomez în trei cuvinte:

Se născură, suferiră, muriră!

Poesii populare.

— Din Solnoc-Dobăca în Ardeal. —

Me dusei mercuri în rît,
Cosii ierba cu urit,
Să pui mândrii pe mormênt;
Cosii dóue trei pológe,
Fómea la pămênt me trage,
Lásai cósa la pămênt,
Nu mai puteam de flămând,
Me uitai la lumea 'n sus,
Vêđui sóre resărind
Și pe hida mea avid,
De mănecare-mi aducênd;
De mănecare ce-mi aduce:
Sămăcișă lapte dulce,
Mălai dulce nesărat:
»Na mănăncă blăstemat,
Că nimica n'ai lucrat!»

Cređi tu lele cređi ori ba,
Dar cu mâne te-o lásá,
Mâne des de diminêța,
Nici nu m'oi spělá pe față,
Numai cu lacrimi de jale,
Colo când voi fi pe cale,
Nici đorile n'or crepá,
Nici cocoșii n'or cîntá,
Până dragă te-oi lásá;
Te-oi lásá cu Dumneđu
Ș-oi porni cu dorul teu.

Veđi dorule, veđi nebune,
Muntea rea la ce te pune;
Veđi dorule, veđi sárace,
Muntea rea la ce te trage.
La câte rele-am ajuns,
La tóte mintea m'a pus.

Frunză verde alțeraș,
Am drăguț pécúráraș
Și-mi aduce séra caș,
Diminêța urdă dulce
Și-i dau gură și se duce,
Pécúráraș dela oițe,
Duce dorul de gindíța.

Decăt o ceteră rea,
Mai bine-i cu gura mea;
Cetera le și greșește,
Gura mea le potrivește;
Cetera-i din o scándurá,
Gura mea đice singurá;
Cetera-i o dógă rea,
Gura mea đice cum vré.

Đis-a badea c'a veni
Luna când a resări,
Luna-i sus, a resărit,
Badea s'a dus, n'a venit.
Taci lele nu-ți bănuí,
Că de sérá voi veni
Și la ușe-oi scortăí,
Tu afară vei eși,
Unde-i locul înflorit
Și te 'ndémná la iubit.

Frunză verde solzi de peșce,
Vai de-acela ce iubește;
Nici nu móre, nici trăiește,
Numai cât se necășește!

Laura Veturia Mureșan.

Fracul de nuntă.

— Istorie din Viena. —

— Cerule, afurisitul acesta de croitor me inebunește încă, țise Enrich Winkler desperat, într-o situațiune în care nu știe ce să facă: să ridă ori să se supere. Și se plimbă prin odaie ca un leu încarcerat... Bietul băiat!

Avea cauze pentru cari să fie supărat. Fresat, parfumat, pe dânsul cu o cămașă albă și bine scrobită, la gât cu cravată albă — așteptă cu mare nerăbdare... dar mai departe nu putem a-l descri: afurisitul de croitor l'a lăsat baltă; Enrich avea a se cunună ați la 12 ore cu dulcea sa Aurelia în una din cele mai frumoase biserici ale orașului, și croitorul îi făgăduise că-i va aduce costumul de nuntă punct la 10 ore și încă, sunt deja 12 fără un sfert și nici pui de croitor! Mirele eră îmbrăcat din tălpi și până în creștet în alb, și înțelegeți, că astfel nu putea să se ducă la cununie.

— Știi ce, îi țise amicul seu, îmbracă-te în costumul teu ordinar, și nu mai așteptă după frac!

— Taci din gură și nu-mi mai spune vorbe d'astea. D'apoi nu știi, că hainele mele toate-s vechi, sorele le-a scos de mult culórea, afară de asta pantalonii cei negri ce-i am, sunt și pre strimți. Nu ar fi ridicul a me duce astfel la biserică? Un bărbat și altfel este ridicul când se însoră, și de sigur că decă așa îmbracă aceste haine, Aurelia ar țise nu în loc de da, când am fi la altăr.

— Dar ce vei face? Nu țiceai că așteptai croitorul pe la 10 ore ș-acum sunt deja aproape 12 și haine nouă ca 'n palmă!

— Da, mi-a făgăduit că le-aduce la 10.

— Ce ar fi decă ai trimite după ele?

— La ce te gândești! Ar trebui o oră până ce ar ajunge servitorul la dânsul și tot atât pentru a se rentórece.

— Ai dreptate. Dar cum de ai lăsat acest lucru pentru momentele din urmă? Trebuie să le ai acasă înainte de asta cu opt țile. De ce atâta nebună negligență?

— Da așa e, a fost o prostie din partea mea a me increde în acest nemernic croitor. Aveam obiceiul de a lăsa toate pentru momentul din urmă, dar de astă-dată sunt pedepsit amar.

Și oftând lung, se trînti într'un fotoliu.

— Privește costumul meu, țise amicul netețindu-și hainele sale nouă și admirându-se pe sine privindu-se în oglindă. Nu așa, că-mi șed de minune? Veți, eu am fost mai șiret ca tine; mi-am poruncit hainele cu săptămâni înainte de asta și le am acasă de o săptămână. Te poți increde în spicer ori cismar, dar nici odată într'un croitor!

— Poveturile tale bune pot să fie foarte amuzante în alte împregiurări, dar în situațiunea proastă în care me găsesc eu, nu-mi ajută de loc.

În momentul acesta nefericitul mire sari după scaun, îl apucă de ambii umeri pe uimitul Carol, așa îl chemă pe amic, îl privi drept în față și strigă: Dar tu-mi poți ajuta să scap din incurcătura, imi poți da dovadă despre amicitia ta, bunul meu amic.

— Eu? întrebă amicul, surprins. Cum și prin ce, eu nu vîd nimic pe lumea asta cu ce te-aș pute scóte din incurcătura actuală.

— O să-ți spun și arăt cum poți să me ajuti! Privește în oglindă, bunul meu amic. Uită-te la noi

amândoi! Nu-i așa că sēmēnām unul cu altul întocmai ca doue ouē între dēnsele?

— Ei, ș-apoi!?

— Și nu ați încă, dragă prietene, cum imi poți ajuta? Imi împrumuți mie costumul teu ca eu să me pot duce la cununie.

Ce eră să facă, bietul amic! Iși aruncă o privire tristă, de despărțire, asupra costumului seu frumos, cu care eră să conducă mirésa, ș-apoi pe dulcea lui Bertă, de braț, căci Enrich invitase pentru dânsul la acéstă nuntă și pe adorata sa.

Nu trecură cinci minute și Enrich fu îmbrăcat în frac, pantaloni și vestă négră tóte nouă; plecă repede spre biserică însoțit de prietenul seu, care eră îmbrăcat într'un costum vechiu ce numai de nuntă nu eră.

Enrich eră cel mai fericit om pe lume, ér amicul seu devotat se simția ca în gura șerpelui... Cum să se presinte el astfel la nuntă?!... Se temea că vîdendu-l Bertă sa, astfel o chemă pe adorata inimii lui, îi va întórcce spatele.

Peste o oră Enrich cālétoria în tren cu mirésa sa. Se duceau la munte, unde aveau să petrecă luna de miere.

În tren Enrich își desbracă pardesiul și apropiă spre pieptul seu capul pré scumpei sale Aurelia.

— Dragă Enrich, tu nu mi-ai spus că fumezi, țise ea.

— Fiind că în adevăr nu fumez.

— Ce ai dar în busunarul teu, întrebă mititica suriđend.

— Este un Notes.

— Țici numai așa. Fac prinsóre mare, că este o tabachieră.

Și tot în acest minut tinera femeie își furisă mâna spre buzunarul bărbatului ei și scóse de acolo o tabachieră, brodată minunat pe amēdoue părțile sale, ér în lăuntru erau vorbele: lubitului meu!

Urmă o privire dojenitóre, cruntă chiar, din partea nevestei, se înțelege.

— Pentru ce ai țagăduit că fumezi? Credeai a me puté înșelá? Dar spune-mi mai înainte de tóte cine ț-a brodat-o?

— O istorie hazlie, țise Enrich suriđend, dar neputēnd ascunde óreșcare tulburare ce-l cuprinse.

— Acéstă tabachieră este a unui amic d'al meu.

— Asta este o curată născocire, țise Aurelia.

La una din stațiile drumului, Enrich se cobori jos pentru a cumpără unele lucruri d'ale mănecării.

Aurelia profită de absența lui, și se puse să citească o scrisóre pe care o luă din tabachieră și care se incheia: »A ta în veci iubitóre Bertă.«

Asta incovoia totul... Chiar acum, în prima ți după cununie, a trebuit să se convingă, că s'a maritat și trebuie să trăiescă cu un bărbat care... Din cauza durerii și suferirii ce o cuprinse, părea că ș-a eșit din fire... După ce Enrich se întórcce, Aurelia nici nu se mai uită la el și o singură vorbă nu-i mai vorbi.

— La cea dintei stație ce urméză, am să te părăsesc, îi țise hotărítă.

— Pentru Dumnețeu, ce ai, nu te socotești la cele ce-mi spui. Te conjur, spune-mi ce te-a cuprins, ce te-a întristat, căci observ că ai ceva.

— Voi să te las și să me întorc la părinții mei, respunse ea.

— Pentru ce? Ce ț-am făcut eu ție?

— Ești un clevetitor, un trădător, un om stricat. Tu ai sfērșit inima unei sermane femei și ai făcut dintr'o mirésă fericită și credinciosă, cum eram, o femeie nenorocită.

După astea Aurelia erupse într'un plâns amar.

— Dulcea mea copilă, te conjur încă odată, spune-mi ce este... Scumpa mea soție...

— Nu-ți sînt soția ta scumpă, intrerupse ea cu supărare. A ta in veci iubitore Berta este scumpa ta soție, tu stricature, înșelătorule!

— Dar eu n'am nici o Bertă in veci iubitore, țise uimit Enrich... Tu ț-ai pierdut mințile,

— De-ar da Dumnezeu să fiu nebună, atunci nu aș vedea reutarea ta... Ține, ecă-ți scrisoarea amoroasă și lasă-me in pace.

Enrich privi un moment scrisoarea. Erupse apoi in hohote de rîs și cuprîndîndu-și nevêsta pe după gât, țise: Acum pricep totul. Acêstă scrisoară a fost in buzunarul unde a fost și tabachiera, in buzunarul hainei amicului seu.

— Dulcea mea nevêstă, eu am inceput viața conjugală printr'o gravă greșelă, am ascuns dinaintea ți un lucru ce trebuia să ț-i-l spun nainte de asta. Croitorul nu mi-a adus hainele mele de nuntă la termen. Geamantanul cu hainele mele eră la gară. Acasă n'aveam decăt hainele cu cari umblu in țilele de lucru. Amicul meu mi-a împrumutat pe ale lui. Acest frac, dragă, este al lui, precum și tabachiera, scrisoarea și in veci iubitore Berta.

— Astfel dar eu sînt iubita ta soție, țise Aurelia zîmbînd.

— Bine înțeles, respuse fericitul bărbat.

Aurelia sărută tabachiera cu gingășie, dar se înțelege, că mai cu multă gingășie sărută pe soțul ei.

— Să ții bine minte, ca nici odată să n'ascunzi nimic dinaintea soției sale.

— Și tu draga mea să observi un lucru: O femeie nici odată să nu caute in buzunarele bărbatului seu.

Tinera nevêstă recunoscu dreptatea celor țise de bărbatul seu, dar că s'a și ținut apoi d'asta, cu greu ne vine a crede.

S.

Încă un cuvînt despre familia Ghica.

Notița despre familia Ghica cuprînsă in nrul trecut al »Familiei« ar putea fi completată prin ôrecare deslușiri, ce cred de interes, a adăogi.

Primul Ghica venit in România a fost Georgiu Ghica, numit Domn al Moldaviei la anul 1658, de unde, peste doi ani, trecu pe tronul Munteniei. Acolo a stat numai un an. Lui urmă, ca Domn al Munteniei, fiul seu Gregorie, care domni in doue rînduri, dela 1661 pînă la 1665 și dela 1672 pînă la 1673. Acesta fu, in o călătorie diplomatică ce făcu la Viena in anul 1665, creat de cătră împăratul Leopold I, principe al imperiului german. Titlul fiind ereditar și toți Ghiculeșcii din România, atăt acei cari au domnit in Moldavia, căt și acei cari au domnit in Muntenia, fiind coboritori ai acestui principe Gregorie Ghica »Reichsfürst al imperiului german« toți au a purtat de drept titlul princiar. Decă România a abolit titlurile sale, decă ea, la supușii sei nu admite nici titlurile străine, acêstă încă tot nu oprește pe Ghiculeșcii d'a fi principii adevêrați ori și unde titlurile acordate de imperiul german sînt recunoscute, adică pretotindenea, afară de România.

Istoria familiei Ghica, care a dat Moldaviei și Munteniei treisprezece Domni, este aprôpe istoria țerei de doi secolii încôce; interesantă ar fi deci monografia acestei familii ce are trăsăturile sale caracteristice și particulare.

Ghiculeșcii se trag din Albania, dela Koprili. Nimic nu ne oprește d'a-i crede de origină română;

mulți români slavonisați aflându-se in vechia provincia romană.

Simțimentele Ghiculeșcilor a fost totdeuna patriotice și românești. Mai toți Ghiculeșcii au fost din cei mai buni Domni ai țerii. Blandeța, binefacerea, filantropia sînt virtuți inherante naturii lor, precum și simțimentul de dreptate și ura injustiției. Filantropia și amorul binelui conduce ades pe sufletele simțitore la misantropie, despreț de lume și viață: d'aci și repetate sinucideri in membrii acestei familii cu frumoșe și mari idealuri, ce ades nu se pot realiza. Numeroșele mesalianțe in familia Ghica încă dovedesc nobleța și dreptatea inimei lor, ce nu sacrifică bunul și frumosul prejudețelor injuste sociale.

Talentele încă par a fi un apanagiu al acestei ilustre familii, căci de nu voim a merge mai departe, n'avem decăt a ne uita la mormîntul de curînd închis in Florența, unde zace cea mai renumită scriitoare a epocii: Dora d' Istria, adică principesa Elena Ghica.

Ori unde și ori cînd Ghiculeșcii au servit și onorat țera lor; ei sînt adevêrați aristocrați prin virtuți ca și prin naștere și putem fi mândri, că familia princiară Ghica este română, căci ei români au ramas și români vor fi, de și posedă titlul princiar străin.

Constanța de Dunca-Schiau.

Moștenitorul de tron Rudolf pe catafalc.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Catastrofa dela Meyerling a fost una din cele mai cumplite tragedii, cîte cunoșce istoria universală. Tocmai de aceea interesarea lumii a fost ne mai pomenită. Interesarea acêsta, firește, nicăiri nu s'a manifestat intr'un mod atăt de grandios ca la Viena. Toți voiau să șcie cauza, toți doriau să vedă înc'o-dată pe arhiducele iubit, carele a trebuit să aibă un sfêrșit atăt de tragic. Și cînd catafalcul fu redicat, mii și mii de ômeni grăbiră să se convingă și să verse o lacrimă!

Ilustrațiunea din nr. acesta infățoșeză catafalcul, redicat in Burgul din Viena.

Literatură și arte.

Șciri literare și artistice. *Album literar* va fi titlul unui volum ce-l va scote un cerc literar din Iași, compus mai cu sêmă din tineri; acest album va cuprinde numai bucăți de ôrecare valore literară. — *Di Angelo de Gubernatis* a ținut la Florența o conferință asupra decedatei Iulia B. P. Hașdeu, care conferință va fi publicată in »La Revue Internationale.« — *Di Faveyrial*, misionar și profesor de limba francesă la liceul român din Bitolia, a trimis societății geografice din Paris un memoriu, care s'a cetit in cea din urmă ședință publică a numitei Societăți. — *Di Theodor Codrescu* va publică in curînd la Iași al doile volum din »Uricar.« — *Di Leon Dourat* publică in revista francesă »Korigan« din Nantes biografia repozatei Iulia B. P. Hașdeu, dimpreună cu mai multe estrase din poesile decedatei.

Eminescu erăș bolnav! Șcirea din nr. penultim al foii nôstre, ce ni s'a comunicat dela București, că poetul Eminescu s'a vindecat deplin, a produs o viaă bucurie in tôte inimile românești. Durere, că atăt de iute sîntem siliți a intrerupe acêsta bucurie. Etă ce aflăm din »Românul«: De sâmbătă încă am aflat

dureroasă știre, că distinsul nostru poet Mihail Eminescu a fost lovit din nou de bóla-i crudă. »Epoca« și »L' Indépendance« spun chiar, că Eminescu a fost internat în casa de sănătate publică a doctorului Șuțu. Deplângem sórta poetului nostru, căci el a fost crud și greu lovit și nu șcim decât se va mai rein-sănătoși. Relativ tot la acest cas trist, nrl cel mai nou al »Românului« ne spune acestea: »Cu máhnire aflám, că pán'acum nu se constată nici o ameliorare în starea sănătății poetului nostru Eminescu.»

Album. Societatea studenților universitari »Unirea« din București a scos de sub tipar un »Album Literar«, care cuprinde poesii și novele, de membrii societății numite. În fruntea volumului se află o poezie francesă de reposata Iulia B. P. Hașdeu, care asemenea a fost studentă. Această publicațiune va fi anuală și 'n viitor de sigur va cuprinde și alte so-ri de lucrări.

Incoronarea unui poet. Cel mai bătrán dintre cei mai buni poeți moderni ai Spaniei, Josue Zorilla, va fi în scurtă vreme încoronat ca principe al poeților. Zorilla a împodobit literatura Spaniei cu opere adevărat naționale scrise în limbă poporală. Serbarea încoronării se va face în vechiul palat al Califilor din Alhambra. Vor fi invitați 10,000 de ómeni. Coróna lui Zorilla va fi lucrată din aurul cules în albia riu-lui Duero, din provincia Granada, de unde e născut poetul. Intre poeții moderni care trăesc, afară de Zo-rilla, numai bătránul Tennyson în Anglia e poet încoronat. Tennyson a primit coróna pentru »Idile re-gești«, un ciclu de povești poporale engleze.

Șcôla și Familia. Indiferentismul publicului nos-tru cetitor va avé în curénd o jertfă nouă, căci a stins vieța foi »Șcôla și Familia« care a eșit la Bra-șov. Reuniunea invătătorilor români din districtul X Brașov, editórea acestei foi, a decis în adunarea sa ținută în săptămána trecută ca la finele lui martie să sisteze publicarea foi, de oră-ce restanțele abona-mentelor se urcă la suma de peste 1200 fl., căci mulți sânt de aceia cari găesc că este corect a primi o lóie, fără să și plătescă. Adunarea a decis să le in-casseze pe calea legii.

Diare noue *Libertatea* va fi numele unui diar nou, care va apăre dílele acestea la Botoșani, sub direcțiunea unui comitet. — *Ciocoiful* e titlul unui nou diar social-democrat, care a apărut al Roman, sub direcțiunea dlui V. G. Mortun. — *Un diar italian* are să apară în curénd la București, scos cu speșele coloniei italiene. — *Ecoul Telecomandului* va apăre în curénd la Turnu-Măgurele.

Teatru și musică.

Șciri teatrale și musicale. *Dl Caragiáli*, direc-torul general al Teatrului Național din București, in-torcéndu-se din străinătate, a reintrat în funcțiune ș-a convocat comitetul teatral pe mercuri. — *Dșóra Teo-dorini la Roma* urmază debutul seu cu cel mai mare succes; un corispondent scrie, că cu rolul Valentinei din Ugonóți artista română a revoluționat tótă Roma. — *Baritonal D. Popovici* a dat în duminéca trecută un concert la București, în sala Atheneului vechiu, cu concursul dlor C. Dimitrescu și Norice. — *Baritonul C. Georgescu* a dat mercuri tot la Atheneul vechiu din București un concert. — *Dl Nae Racovean*, violonistul orb, va da la 25 febr. v. un concert în București, în sala Ateneului vechiu.

O nouă reuniune de cântări. Pe când arta mu-sicală mai în tóte părțile locuite de români a ince-put să ia un avént, nici Năséudul nu putú să stea 'n amorfire. Áncă în tóamna anului 1887 s'au făcut în

orașul Năséud primele încercări d'a se afirmá și pe terenul acesta. Mai multe dómne și domnișóre, dim-preună cu câțiva domni, se insoțiră spre a formá un cor micșt, sub conducerea profesorului de musică I. Fischer; acest cor incépénd să studieze și făcénd progres, a cântat mai de multe ori în biserică, în aprilé trecut a dat și un concert, ér la sfințirea gim-nasiului în 4 octobré a cântat liturgiá. Constatându-se progresul acesta, anul trecut corul s'a prefăcut, sub direcțiunea dlui advocat dr. Alessiu Larionesi, într'o reuniune, cu numirea »Reuniunea damelor române din Năséud pentru cultivarea cântului bisericesc.« Reuniunea are statute, cari s'au inaintat spre întâ-rire. La anul nou a dat un concert cu următoarea programă: O ce veste minunată, colindă, cor micșt; Die Taube, duet esecutat de Elisabeta Tanco și dr. Alessiu Larionesi, acompaniat de corul micșt; Man-dolinata, solo, esecutat de Valeria Tanco, cu acom-paniare de harmoniu; Fantasií, din opera Lucia de Lamermore, solo violină, esecutat de Ion Pop, cu acompaniare de harmoniu; Copila română, poezie de Iosif Vulcan, declamată de dșóra Sabina Pavelea; Die kleine Fischerin, solo, esecutat de dșóra Hedvig Ul-reich și acompaniat de corul micșt; Luna suride, ro-manță, esecutată de corul micșt; Vorbă multă sără-cie, cor micșt. Publicul a fost fórté mulțámít; în deosebi a aplaudat »Mandolinata«, cântată de dna Valeria Tanco și »Copila română« declamată de dșóra Sabina Pavelea. Étä și membrii reuniunii: dnele Eli-sabeta Tanco n. Mureșan, Anastasia Popițan n. Ma-niu, Valeria Tanco n. Pavelea, domnișórele Sabina Pavelea, Rosa și Aurora Goldschmidt, Elisabeta Ver-zar, Elena Pavel, Emilia Miháilaș, Hedvig Ulreich, Constanța Anca, Elisabeta Vasilichi, Gabriela Petri, Ana Ilieș și dnii dr. Alessiu Larionesi, G. Scridon, I. Tanco, I. Ghețe, Iuliu Pop și Dionisiu Longin.

Teatrul Național din București. Săptémána tre-cută s'a jucat întéia-óră »Petecul lui Berechet,« co-medie originală în 3 acte de C. Bacalbașa. Despre succes áncă n'avem informațiuni. În celelalte seri a debutat artistul italian Ernesto Rossi cu trupa sa, jucând piesele: Mórtea Civilă, Othelo, Machbeth, Kean, Sulivan. Rossi ș-a incheiat represintațiunile, cari au fost destul de bine frecventate.

Coruri din popor. *Corul din Ciacova* a dat la 28 ianuarie un concert, cu următorul program: 1, »Cu-vént de deschidere« de dl invătător Iuliu Vuia. 2, I. Czegka: »Gemut-am secolí«, cvartet. 3, Bratean: »Dómnul Tudor«, solo de elevul D. Petrașcu. 4, V. Alecsandri: »Șoldan vitézul«, monolog esecutat de coristul V. Seulian. 5, Tudor de Flondor: »La o vio-rică«, cvartet 6, A. Mureșan: »Omul frumos«, poezie declm. de eleva M. Uzon. 7, Adam: »Junimea Pari-siană«, cvartet. 8, A. Mureșan: »Un suspin«, poezie declm. de eleva P. Istvan. 9, C. Porumbescu: »Mar-șul cântăreților«, cvartet. Tóte piesele s'au esecutat bine, sub conducerea dlui Ion Uzon. Apoi s'a început petrecerea poporală. În fruntea salei de dans un trans-parent represintă un plug cu 4 boi, compus de Nic. Uzon. S'a dansat și cadril, arangiat de economul Vas. Diminescu. — *Corul din Jebel* a dat un concert la 19 ianuarie, care a izbutit deplin, luând parte mult pop-or și din alte comune. După concert urmă dansul. Étä programa concertului: »Étä díua triumfală«, cân-tată de corul plugarilor. Coristul Ioan Balan a de-clamat poezia »Dragoș« de V. Alecsandri. »Doină doiniță«, cântată de corul plugarilor. Coristul Éfta Marcheș a declamat poezia »Mărirea strămoșilor« de G. Sion. »Junimea parisiană«; cântată de corul plugarilor. Coristul Dánila Loichița a declamat »Se-cretul meu«, poezie de I. Grozescu. »Cátu-i téra ro-mánescă«, cântată de corul plugarilor. Coristul Ioan

Gornicu a declamat »Pe drumul cu birturile«, poezie de I. Grozescu. »Cucuruz cu frunza 'n sus« și »Marșul cântăreților«, cântate de corul plugarilor.

† **Teatrul din Iași.** Joi 2/14 februarie trecut, s'a dat pe scena teatrului Național din Iași o reprezentare extraordinară în beneficiul dnei Aristița Romanescu. S'a jucat piesa »Dama cu Camelii«, dramă de Al. Dumas fiul. Beneficienta a interpretat rolul Margaretei Gautier; ér dl Gr. Manolescu rolul lui Arman Duval. Succesul a fost deplin.

Ce e nou?

† **Episcopul Ioan Popasu.**

Națiunea română și biserica ei gr. or éráș a îndurat o lovitură grea. Un fiu devotat al aceleia, un păstor credincios al acesteia, a încetat din viață. Episcopul *Ioan Popasu*, cel mai bătrân între bătrânii noștri de frunte, nu mai este. A murit la 5/17 februarie, în Caransebeș, în anul al 81-le al vieții sale, după o bôlă scurtă, de patru zile de bronchitis. Șciirea morții sale a stérnit jale adâncă în toți românii, căci activitatea sa ca protopop al Brașovului, rolul ce a avut în toate mișcările noastre naționale și culturale, zelul ce a desvoltat ca primul episcop român al Caransebeșului, de mult i-au atras stima și devotamentul tuturor ômenilor de bine și i-au asigurat un nume nemuritor pe paginile istoriei noastre culturale, bisericășci și naționale. Inmormântarea i s'a făcut marți în 7/19 februarie, pontificând Pr. Ssa episcopul Ioan Meșian din Arad, cu asistintă strălucită, luând parte un public imens din localitate și din depărtare, în frunte cu Pr. Ssa episcopul dr. Victor Mihali din Lugôș, care și ocaziunea acésta a probat că este un prelat român de model. Parastase s'au ținut și se vor ține 'n multe locuri, nu numai în diecesa Caransebeș, dar și la Arad, Sibiiu și Brașov, de unde și la inmormântare s'au trimis reprezentanți anume. Binecunventată să-i fie memoria!

Hymen. *Dl Vasiliu Ardelean*, absolvent de teologie al diecesei oradane, ș-a incredințat de soție pe dșóra Cornelia Szabo, fiica dlui Samuil Szabo protopop gr. e. în Supurul-de-jos. — *Dl Stefan Russu* și dșóra Rosalia Ildoș s'or cunună la 24 februarie în Iclandul-mare. — *Dl Dimitrie Deac*, absolvent de teologie, la 17 februarie s'a cununat cu dșóra Emilia Bușoiu în Buia. — *Dl Vincențiu Belintan*, fiitor contabil al institutului »Lugoșana«, la 18 februarie s'a cununat cu dșóra Natalia Cralovicean în Fabricul-Timișorii. — *Dl Dionisiu Cosmescu* s'a logodit cu dșóra Elena Ofițirescu, fiica dlui Teodor Ofițirescu preot în Cladova. — *Dl Ioan Strévoiu*, absolvent de teologie și învățator în Zernești, la 24 l. c. se va cunună cu dșóra Anastasia Coles.

Șciri personale. *Maj. Sa regina* urmăză și acum a studiă limba greacă nouă și încă înainte de Pașci se va duce la Corfu. — *Principesa Stefania* a sosit la Miramare cu fiica sa Elisabeta și va petrece acolo mai multe săptămâni. — *Părechia regală română*, după afirmațiunea diarelor străine, se află 'n asnal unui imbucurător eveniment familiar. — *Pr. Ssa episcopul Mihail Pavel* a fost primit la începutul săptămânei în audiență de cătră Maj. Sa regele în castelul din Buda. — *Br. Leonida Popp*, adiutant general FML al Maj. Sale, bolnăvindu-se de nervi, a obținut un concediu de un an. — *Doctorul Billroth*, renumitul profesor al universității din Viena, în curând își va serbă a 60-a aniversare a nașcerii sale.

Balul din Oravița al Reuniunii femeilor române de acolo a reușit escelent, căci s'a adunat lume multă,

care ș-a petrecut foarte bine. S'a jucat vr'o șapte jocuri româneșci, alară de celelalte îndatinat la baluri, între celelalte și »Romana«, care acum pentru prima-ôră s'a pus în ordinea de dans în Oravița. Musica a executat și un cadrul românesc, compus pe motive din cântece populare, de dna Livia Vuia, consórta dlui dr. G. Vuia, care are multă parte în reușitul splendid al petrecerii. Publicul adunat s'a despărțit foarte mulțămît.

Reuniunea femeilor române din Sibiiu va ține adunarea sa generală de estimp duminică la 12/24 l. c. în localul Societății de lectură română de acolo. Obiecte: Raportul comitetului, revisiunea socotelilor pe anul 1888, alegerea unui membru în comitet, propuneri eventuale. Presidenta Reuniunii e dna Maria Cosma, secretar dl dr. Octavian Russu.

Carneval in doliu. *Bal amănat din causă cunoscută!* Comanda pompierilor din Dobra a amănat, »din causă cunoscută«, balul anunțat pe 2 februarie, pe 23 l. c. — *Reuniunea femeilor române din Brașov*, a cărei patrônă este Maj. Sa împărătésa-regina Elisabeta, a decis ca 'n anul acesta să nu mai dea balul ce anunțase.

Academia Română a ținut vineri ședință publică. S'a primit un memoriu al dlui Bogdan asupra 5 documente domneșci din biblioteca dela Viena. Dl V. A. Urechia a citit un foarte avut document-memoriu relativ la alianța lui Vasile Lupul cu familia Cantacuzin. Dl Urechia a adus date și informațiuni nouă prețioșe relative și la Domnița Rucandra. Dl Urechia a mai citit și o serie inedită de documente, stabilind definitiv inrudirea lui Ștefan cel mare cu Alesandru cel Bun. Academia a decis a se publică aceste documente.

Banchet țiaristic. »România Liberă« din Bucureșci, al cărei președinte de onóre este dl V. Alecsandri, ș-a serbat zilele trecute printr'un banchet intim, împlinirea anului al 8-lea al existenței sale. Redactorii ridicară pe rând mai multe toast pentru prosperitatea și viața viitoare a întreprinderii dlor. Apoi odată cu toastul ținut pentru președintele de onóre, se espediă o telegramă de salutare dlui Alecsandri, la Paris.

Numiri. *Dl dr. Aurel Oprea*, avocat în Bocșamontană, a fost numit translator de limba română și germană, pe lângă judecătoria cercuală din Bocșamontană. — *Dl Iosif Stefaniga*, diurnist la tribunalul din Lugôș, a fost numit cancelist la judecătoria cercuală din Bocșamontană. — *Dșóra Maria Pop* a fost numită și întărită definitiv în postul ei de învățătoare la preparandia de fete din Cluș.

Rochia de bal. O femeie tinără, foarte elegant îmbrăcată, se aruncă în ziua de 18 a. c. în canalul orașului Tulusa. Nenoroceita, cu tôte șfortările date, n'a putut fi scăpată; după multe cercetări anevoioșe, cadavrul ei fu găsit și în care recunoscu pe dna Maronet soția unui funcționar innalt. Innecata fu adusă în casa bărbatului ei. Pe mész se găsi o scrisóre, parfumată și elegantă, în care ea justifică mórtea ei pentru că croitorul i-ar fi stricat o rochie de bal, cu care a trebuit să se ducă la balul săracilor din acea seră. La sfêrșit, dna Maronet, rógă pe bărbatul ei, ca cel puțin hainele-i de inmormântare să fie confecționate de un croitor mai bun.

Institute de credit. *Timișana* din Timișóra la 25 februarie n. își va ține adunarea generală, la 10 ore înainte de miezđădi, în sala mică a otelului »Principale de corônă« — *Arieșana* din Turda va ține a doua sa adunare generală în 7 martie n. Din bilanțul publicat vedem, că profitul curat al institutului în anul trecut a fost 4914 fl. 5 cr.: capitalul social e 50,000 fl. — *Mureșana* din Sas-Regin va ține aduna-

rea sa generală la 28 martie. Capitalul social este 50.000 fl., circulațiunea 9706 fl. 15 cr., profitul curat 5178 fl. 67 cr. — *Ardelena* din Orăştie se va întruni în adunare generală în 23 martie. — *Silvania* din Şimleul Silvaniei va avea prima sa adunare generală în 18 martie. Capitalul social e 75,000 fl., circulațiunea 207,655 fl. 75 cr., profitul curat 6,513 fl. 92 cr. — *La Oravița* în 16/28 l. c. se va ține adunarea generală extraordinară a »Consortiului de ajutorare și consum«, care ar pute să-și aleagă o numire mai scurtă. — *Sebeșana* din Sas-Sebeș va ține adunarea sa primă generală acolo, la 31 martie n., în școala gr. or. — *Bistrițana* din Bistrița va ține prima sa adunare generală în Bistrița la 12 martie n.

Dieta a continuat dezbaterile legii militare și până vineri a votat 14 paragrafi. Discuțiunea a fost foarte iritată și vehementă; opoziția a atacat foarte violent pe ministrul-prezident Tisza, care la dezbaterile generală a susținut cu toată tăria §-l 14 și apoi în urmă tot el a făcut propunerea de modificare, precum dorise opoziția. În urmă §-l 14 s'a primit, aproape unanim, precum l'a modificat Tisza. Într'aceste opoziția continuă agitația contra §-lui 25; duminica trecută s'a făcut un convoiu demonstrativ în Budapesta, iar altele se vor face în diverse orașe ale țării.

Din România. *Di. M. Mitilineu*, ministrul țării la Brusela, va fi, se zice, transferat în aceeași calitate la Constantinopol. — *In cameră* s'a cetit o nouă propunere de dare în judecată a guvernului trecut, scoțându-se cestiunea Dunărei și cedarea Basarabiei; în schimb inse s'a mai adaugat alte două fapte: recompensa națională de un milion votată dlui Brătian și întreținerea de bătauși; propunerea s'a și primit, cu mare majoritate. — *Vr'o 63 de iconari ruși* au fost espulsați de guvern, căci aceia umblau prin sate făcând propagandă în favorul Rusiei. — *Di. dr. V. Babeș* a ținut la institutul de bacteriologie a doua conferință publică despre apele din București; vama vorbi despre microbii cari se află în apă cari cauzează diferite boli. — *Mitropolitul primat* lucrează la o enciclică, care va apăre cu ocaziunea serbătorilor de Paști. — *Di. Emil I. Ghica*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar la Atena, este transferat în aceeași calitate la St.-Petersburg în locul dlui George M. Ghica, a cărui dimisiune s'a primit. — *Di. Dim. D. Olanescu*, care în literatură e cunoscut sub numele de Ascanio și a fost secretar al ministerului afacerilor străine, este numit în postul de trimis extraordinar și ministru plenipotențiar la Atena. — *Din București* se scrie, că regina Serbiei peste câteva zile se va întorce acolo și c'a însărcinat pe cineva a-i cumpără o casă mare în București, ceea ce anunță, că dânsa are de gând să rămâne mult timp în România. — *La cameră* s'a depus un proiect de lege privitor la crearea unui institut de chirurgie și clinică.

Regele Congului. »Le Soleil« primește următoarele dela corespondentul ei din Congo: Guvernării noastre (cei din Franța) își strică mereu capul pentru a echilibra bugetele. Regele Congului, nu-și bate atâta capul, când e vorba de bugetul țării sale. Când are un deficit în casa sa, el își alege o și când e vânt mare p'afară, ca să se plimbe puindu-și totde-odată boneta p'ore ureche. Dacă vântul bate așa tare încât îi cade boneta, regele impune locuitorilor tacse grase, din partea aceea a regatului său de unde bate vântul. Nu trebuie să mai spunem, că boneta îi cade mai întotdeauna.

Oglinda lumii. *Regina Natalia* a depus o sumă însemnată la o bancă din Belgrad, pentru subvenționarea unui ziar ce va apăre în curând și care i va

susține interesele. — *Segele Milan*, dorind să aclimatizeze în Serbia instituțiunile constituționale cele mai perfecte, a organizat o misiune, care e însărcinată să studieze legile electorale din Grecia, Danemarca și Franca. — *Din Belgrad* se scrie ziarului »Daily News«, că acolo s'a urdit un complot contra persoanei regelui și că sunt probe despre culpabilitatea mai multor șefi radicali în acest complot. — *In München* s'a serbat cu mare solemnitate centenarul inventatorului stenografiei, anume Gabelsberg. Sistemul său stenografic s'a răspândit apoi în toate țările. A mai vorbi despre avantajele pe care le oferă stenografia, este de prisos. — *Poetul polonez Krasevsky* a murit zilele trecute lăsând o avere de 92 mii ruble, o colecție de tablouri și un tenc mare de manuscrise. Biblioteca imperială a Rusiei este în negociațiuni cu moștenitorul poetului, să cumpere mai ales actele referitoare la istoria Rusiei. — *Guvernul rusesc* a ordonat espulsarea tuturor evreilor emigrați din străinătate în provinciile baltice; cea mai mare parte din acestia se refugiază în Galizia și de acolo la Viena. — *In statele unite americane* legea cea nouă a suprimat mărtașă prin ștrâng și-a înlocuit-o cu electricitate; prima execuțiune prin electricitate s'a făcut în statul New-York la 10 ianuarie; condamnatul de mărtașă era anume Reiszah, care și-a ucis nevasta. — *Regele Milan* este somat printr'un act judecătoresc, publicat în »Gazeta Moscovei« să plătească 1539 de galbeni austriaci, unei române, anume dnei Maria Stefanescu. — *In spitalele din Paris* sunt 15 studenți români, cari frecventază facultatea de medicină de acolo și anume 1 intern și 14 esteri. — *In Norvegia* s'a plănuțit pentru anul viitor o nouă expediție polară; conducătorul ei va fi dr. Nausen; se va face încercarea d'a ajunge la polul nordic peste insula Francisc-Iosif. — *Telefonul* se crede pân'acuma, c'a fost inventat de Edison și Graham Bell. Ministrul poștelor din Germania, dl de Stephan, revindecă în un discurs al său ce l'a pronunțat în Reichstag, onorea acestei invențiuni, în favoarea unui simplu soldat german, numit Philip Kneis din Celnhausen, din provincia Hessa. Edison, decât ar ști, ar protestă din toate puterile sale.

Necrológe. *Luisa Issip n. Salvan*, soția dlui Ioan Issip, protopretor în Rodna-vechie, a încetat din viață la 31 ianuarie, în etate de 33 ani. — *I. Melic*, profesor de matematică la universitatea din Iași și inspector general al școlilor, a murit; dânsul e autorul unor cărți didactice de o valoare reală; până în ultimul moment dirigiă »Institutele Unite« din Iași; el făcea parte din grupul »Junimei.« — *Iosefina Stezar n. Ulman*, consorta dlui Constantin Stezar, c. r. căpitan în pensiune și mulți ani cassar al Asociațiunii transilvane, a încetat din viață la Sibiu, în 16 l. c. în etate de 62 ani. — *Adela Pop de Lemény*, consorta dlui Emeric Pop advocat în Cluș, a reposedat la 16 l. c. în etate de 38 ani. — *Grigorie Andreșan*, paroc gr. c. în Grebenișul-de-Câmpie, a murit la 15 februarie, în etate de 57 ani. — *Iosif Fericean*, profesor și catechet la gimnasiul român din Brașov, a murit la 17 februarie, după ce a servit 26 de ani.

Călinđarul sęptęmănei.

Dua sępt.	Călinđarul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dum. lasat. de carne, Ev. dela Mat. c. 25, gl. 2, a inv. 2.			res. ap.
Duminecă	12 Par. Meletie	24 Mathias	6 49 5 37
Luni	13 Cuv. Martinianu	25 Victoru	6 47 5 39
Mărți	14 Cuv. Auxentie	26 Gland. Gotth.	6 45 5 40
Mercuri	15 Apost. Onisimu	27 Leandru	6 43 5 41
Joi	16 Mart. Pamfilie	28 Bertha	6 40 5 45
Vineri	17 Mart. Teod. Tiron.	1 Albin	6 39 5 47
Sămbătă	18 Par. Leon Papa	2 Mart. Rom.	6 38 5 49

Proprietar, redactor respunđător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Húgel în Oradea-mare.